

ACTIVITEITENVERSLAG 2012

Centrum Duurzaam Groen vzw

limburg.net

Inhoud

Doel van de vereniging	4
Algemene informatie	4
Oprichting	4
Gegevens	4
Leden	4
Algemene vergadering	5
Raad van Bestuur	5
Vertegenwoordiging	5
Personeel	5
Strategisch plan	6
Statutenwijziging	6
Vorming	7
Doelgroep	7
Stuurgroep vorming	7
Opleidingen Centrum Duurzaam Groen	8
Opleidingen in samenwerking met Inverde	9
Opleidingen in samenwerking met VVOG	10
Langlopende opleidingen	11
Studiedagen en colloquia	11
Totaaloverzicht vorming	13
Platform Openbaar Groen	14
Vertegenwoordiging	14
Overleg en advisering	14
Beurzen en infomomenten	14
Projecten en onderzoek	15
Vergisting van maaisel	15
Functioneel luchtgroen – Oosterring Genk	15
Duurzame bedrijventerreinen, natuur- en milieuvriendelijk	16
De watergracht, minder wateroverlast en meer natuur	17
Paardenkracht in het boslandschap	18
Landschapsplan Genk Zuid	19
BIJzonder BIJlangrijk	20
Bacterievuur	21
Amber tuinencampagne	22
Toontuin	22
Amber kenniscentrum	22
Samenwerking	22
Financiële kerncijfers	23
Balans en resultatenrekening	23
Toelichting	23

Doel van de vereniging

Missie

Centrum Duurzaam Groen streeft naar een duurzame groene leefomgeving: thuis, op het werk en in de open ruimte. Daarvoor verzamelt en ontwikkelt Centrum Duurzaam Groen kennis, zet ze voorbeeldprojecten op en geeft Centrum Duurzaam Groen vorming en advies. Kansen grijpen om innovatief om te gaan met duurzaamheid en kwaliteit in natuur zijn hierbij essentieel. In al deze activiteiten streeft Centrum Duurzaam Groen naar verhoging van natuurwaarde en biodiversiteit.

Visie

Centrum Duurzaam Groen centraliseert en innoveert de bestaande kennis over duurzaam groen, zowel in de open ruimte als in de particuliere sfeer. Deze kennis wordt toegankelijk gemaakt voor het publiek en specialisten door vorming en advies. Concrete realisaties of proeven ziet men in diverse voorbeeldprojecten.

Om deze rol te kunnen spelen werkt Centrum Duurzaam Groen, als stabiele en betrouwbare partner, maximaal samen met haar stakeholders, partners, lokale overheden en alle andere belanghebbenden. In het realiseren van deze doelstellingen handelt Centrum Duurzaam Groen steeds met respect voor haar medewerkers en zorgt ze voor kansen in de sociale economie.

Statutaire doelstellingen

Artikel 4 van de statuten formuleert de doelstellingen van de vereniging als volgt :

“De vereniging wil actief zijn binnen de sectoren van natuurbeheer, bosbeheer, landschapsbeheer en groenbeheer en heeft binnen deze sectoren volgende doelstellingen :

- Organiseren van contractonderwijs, onderzoek en dienstverlening
- Bevorderen van de sociale economie
- Verhogen van de biodiversiteit
- Ontwikkelen van duurzaamheid
- Duurzaam afvalbeheer
- Bevorderen van kwaliteitsvol handelen
- Sensibiliseren
- Vergroten van het draagvlak.”

Algemene informatie

Oprichting

De vereniging werd opgericht op 18 juni 2009 met als stichtende leden de Provinciale Hogeschool Limburg, Groenwerk vzw, Limburg.net en de Provincie Limburg.

De oprichtingsakte werd neergelegd ter griffie van de rechtbank van koophandel te Tongeren op 22 juni 2009, bekendgemaakt in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad op 30 juni 2009.

Gegevens

- Maatschappelijke zetel : Troisdorflaan 19 te 3600 Genk
- Ondernemingsnummer : 0812.690.546

Leden

De vereniging bestaat uit volgende werkende leden :

- Provinciale Hogeschool Limburg, Hasselt
- Groenwerk vzw, Lummen
- Provincie Limburg, Hasselt
- Limburg.net, Hasselt.

Algemene vergadering

De algemene vergadering is samengesteld uit twee vaste vertegenwoordigers per lid. In 2012 zijn dat :

- Provinciale Hogeschool Limburg
  - Marleen Schepers
  - Paul Martens
- Groenwerk vzw
  - Filip Vanlommel
  - Johnny Volders
- Limburg.net
  - Rik Aussems
  - Maarten De Ceulaer
- Provincie Limburg
  - Frank Smeets
  - Johan Van den Broek

De algemene vergadering kwam in 2012 samen op 6 juni en 12 december.

Raad van Bestuur

De raad van bestuur is op 31 december 2012 als volgt samengesteld :

- Marleen Schepers, voorzitter
- Filip Vanlommel, ondervoorzitter
- Rik Aussems, bestuurder.

De raad van bestuur vergaderde in 2012 op 6 juni en 12 december.

Vertegenwoordiging

Volgende personen zijn gemachtigd de vereniging te vertegenwoordigen :

- Marleen Schepers, voorzitter
- Luc Crommen, directeur.

Personeel

Eind 2012 bestaat het team van Centrum Duurzaam Groen uit 4 personeelsleden, waarvan 2 effectief in dienst van de vereniging.

Strategisch plan

In samenwerking met haar partners en stakeholders werkte Centrum Duurzaam Groen eind 2011/begin 2012 aan een nieuw strategisch plan.

Deze oefening mondde uit in :

- Herdefiniëren van de missie en de visie
- Vastleggen van de strategische opties en prioritaire acties
- Vastleggen van een beoordelingskader voor toekomstige initiatieven
- Bepalen van de impact op de organisatie en mogelijke aanpassingen.

Onder begeleiding van het Innovatiecentrum Limburg werden met de partners van Centrum Duurzaam Groen een drietal brainstormsessies gehouden.

Tevens werden een aantal stakeholders uit volgende sectoren bevraagd :

- Limburgse gemeenten
- Regionale Landschappen
- Limburgse natuurverenigingen
- Sociale economie bedrijven.

Als resultaat van deze brainstorm keurde de raad van bestuur in zijn vergadering van 6 juni 2012 de uitgewerkte voorstellen goed en legde volgende prioritaire strategische opties voor de eerstkomende jaren vast :

- Organiseren van vorming en kennisoverdracht gericht op de noden en behoeften in de sector
- Ondersteunen gemeenten en partners in hun traject naar een afvalarme en natuurvriendelijke open ruimte
- Ondersteunen bedrijven en terreinbeheerders in hun traject naar een landschappelijke integratie en natuurvriendelijk beheer van de bedrijventerreinen
- Sensibiliseren van particulieren voor afvalarme- en natuurvriendelijke tuinen
- Voeren van een gerichte communicatie naar klant en stakeholder.

Het organiseren van vorming en kennisoverdracht, het opzetten van en/of participeren in piloot-, innovatie- en demoprojecten en het geven van advies vormen de belangrijkste activiteiten van Centrum Duurzaam Groen.

Het uitgewerkte kader is richtinggevend voor de toekomstige activiteiten en initiatieven van Centrum Duurzaam Groen.

De concrete uitvoering wordt jaarlijks vastgelegd in het jaaractieprogramma.

Statutenwijziging

De algemene vergadering besliste in zijn vergadering van 6 juni 2012 tot de wijziging van artikel 1 van de statuten van de vereniging, meer specifiek de wijziging van de naam 'Centrum voor Natuur- en Landschapsbeheer' tot 'Centrum Duurzaam Groen'.

Vorming

Centrum Duurzaam Groen organiseert vorming omtrent de duurzame inrichting en beheer van natuur, bos, landschap en openbaar groen.

Eenieder die verantwoordelijke of medewerker is bij een gemeentelijke dienst of ander openbaar bestuur, een vereniging, bedrijf of organisatie kan hiervoor bij Centrum Duurzaam Groen terecht.

Centrum Duurzaam Groen ontwikkelt en organiseert eigen vorming maar werkt eveneens samen met haar externe partners Inverde, VVOG (Vlaamse Vereniging voor Openbaar Groen) en PLOT (Provincie Limburg Opleiding en Training).

Centrum Duurzaam Groen biedt open opleidingen en opleidingen op vraag aan. Tevens ontwikkelt Centrum Duurzaam Groen specifieke vorming op maat van de klant.

Korte en langlopende opleidingen, maar ook info- en studiedagen maken deel uit van het aanbod van Centrum Duurzaam Groen.

Doelgroep

Centrum Duurzaam Groen richt zich in eerste instantie tot al de professionele actoren en specialisten uit het veld met specifieke aandacht voor de gemeenten en hun partners, de sociale economie bedrijven en de erkende bosexploitanten.

In samenwerking met zijn partners biedt Centrum Duurzaam Groen in mindere mate ook vorming aan die toegankelijk is voor het bredere publiek.

Stuurgroep Vorming

Begin 2010 richtte Centrum Duurzaam Groen de stuurgroep vorming op waarin diverse stakeholders en actoren uit de sector vertegenwoordigd zijn.

De stuurgroep heeft tot doel :

- Evalueren en bijsturen vormingsaanbod
- Detecteren van noden en behoeften omtrent vorming
- Voorstellen voor nieuwe vormingsinitiatieven
- Voorstellen voor opzetten van samenwerking tussen partners.

De stuurgroep vorming kwam in 2012 twee maal samen, meer bepaald op 25 april en 7 november

Opleidingen Centrum Duurzaam Groen

In de loop van 2012 organiseerde Centrum Duurzaam Groen diverse eigen opleidingen hoofdzakelijk voor de medewerkers van de gemeentelijke groendiensten, de sociale economie bedrijven en de erkende bosexploitanten.

Werking en onderhoud materieel en machines

Het betreft korte praktische opleidingen, in open aanbod of op vraag, van 1 of 2 dagdelen omtrent de werking en het onderhoud van materieel en machines die ingezet worden bij groen- en natuurbeheer.

Volgende opleidingen werden gegeven :

Opleiding	Locatie	Aantal dagdelen	Aantal deelnemers
Werking en onderhoud machines en materiaal	CDG	13	48
Rijden met de traktor	CDG	3	18
Totaal		16	66

Tijdens deze praktische opleidingen werden in 2012 in totaal 66 deelnemers bereikt over 16 dagdelen
---

Opleidingen op maat

Op vraag van de klant biedt Centrum Duurzaam Groen specifieke opleidingen, aangepast aan de noden en behoeften van de doelgroep, aan. In de loop van het jaar werden volgende opleidingen georganiseerd :

- Praktische opleidings sessies omtrent het gebruik van klein tuinmateriaal voor de groenploegen van de beschutte werkplaats vzw Bewel
- Werking en gebruik van de kettingzaag voor de medewerkers van Norbord te Genk

Een overzicht vindt u in de volgende tabel.

Opleiding	Locatie	Aantal dagdelen	Aantal deelnemers
Praktische opleidings sessies Bewel	Divers	7	42
Werking/gebruik kettingzaag Norbord	Norbord	2	5
Totaal		9	47

In 2012 werden met deze specifieke opleidingen 47 deelnemers bereikt over 9 dagdelen
--

Erkenningsregeling bosexploitatie

Bedrijven en organisaties die werken uitvoeren in de openbare bossen, hebben een erkenning nodig. Een van de voorwaarden om die te verkrijgen is het regelmatig volgen van opleiding en bijscholing door hun medewerkers.

Centrum Duurzaam groen biedt aan de doelgroep diverse erkende opleidingen aan.

In volgende tabel vindt u een overzicht van de in 2012 georganiseerde opleidingen.

Opleiding	Locatie	Aantal dagdelen	Aantal deelnemers
Werking en onderhoud machines en materiaal	CDG	8	26
Rijden met de traktor en gebruik boslier	CDG	2	6
EHBO in het buitengebied	Divers	6	38
Totaal		16	70

In 2012 bereikte Centrum Duurzaam Groen met deze opleidingen 70 deelnemers over 16 dagdelen

Opleidingsmodule groenmedewerker

Vanaf 2012 biedt Centrum Duurzaam Groen een opleidingsmodule "groenmedewerker" aan. Deze module behandelt verspreid over het jaar diverse actuele thema's.

In 2012 organiseerde Centrum Duurzaam Groen 10 dagdelen in dit kader die door 40 deelnemers gevolgd werden

Opleidingen Bosgroepen

Specifiek voor de leden van de Limburgse Bosgroepen organiseerde Centrum Duurzaam Groen in 2012 volgende opleidingen.

Opleiding	Locatie	Aantal dagdelen	Aantal deelnemers
Werking en onderhoud machines en materiaal	CDG	2	13
Totaal		2	13

Deze opleidingen werden in 2012 gevolgd door 13 deelnemers over 2 dagdelen

Diverse opleidingen

In samenwerking met de PHL dpt Bio organiseerde Centrum Duurzaam Groen de tweedaagse opleiding "Begrijpen en gebruiken GIS". Deze opleiding is aangepast aan het gebruik in het buitengebied en de groensector.

In 2012 namen 7 personen deel aan de opleiding GIS over 4 dagdelen

Opleidingen in samenwerking met Inverde

Centrum Duurzaam Groen en Inverde organiseerden in onderlinge samenwerking diverse opleidingen tijdens het jaar 2012.

Het betreft kortlopende en langlopende opleidingen, zowel theoretisch als praktijkgericht.

Open opleidingen

In de loop van 2012 organiseerde Inverde diverse open opleidingen bij Centrum Duurzaam Groen te Genk.

Deze opleidingen zijn voor eenieder toegankelijk.

Volgende opleidingen vonden plaats :

Opleiding	Locatie	Aantal dagdelen	Aantal deelnemers
Werken met de kettingzaag	CDG	14	43
Onderhoud machines en materiaal	CDG	4	14
Knopen voor bos, natuur en bomenbeheer	CDG	2	8
Vegetatiekunde	CDG	4	11
Planmatig bomenbeheer	CDG	4	5
Totaal		28	81

De open opleidingen van Inverde werden in 2012 bijgewoond door 81 deelnemers over 28 dagdelen

Vorming op aanvraag

Op aanvraag kunnen de actoren uit de sector bij Centrum Duurzaam Groen terecht voor de organisatie van diverse specifieke opleidingen aangeboden door Inverde.

Deze opleidingen behandelen grotendeel technische aspecten.

De opleidingen vinden plaats bij de opdrachtgever of bij Centrum Duurzaam Groen te Genk.

Volgende tabel geeft een overzicht van deze opleidingen.

Opleiding	Locatie	Aantal dagdelen	Aantal deelnemers
Werken met de kettingzaag	Divers	13	28
Veilig werken langs de weg	CDG	2	10
Totaal		15	38

Via de vorming op aanvraag werden in 2012 in totaal 38 deelnemers bereikt over 15 dagdelen

Opleidingen in samenwerking met VVOG

In de loop van het jaar organiseerden Centrum Duurzaam Groen en VVOG in samenwerking een aantal opleidingen.

Deze opleidingen zijn specifiek gericht naar de medewerkers van de gemeentelijke groendiensten, maar staan ook open voor andere doelgroepen.

Volgende opleidingen werden in 2012 samen georganiseerd.

Opleiding	Locatie	Aantal dagdelen	Aantal deelnemers
Werken met de kettingzaag	Divers	6	24
Totaal		6	24

In samenwerking met VVOG werden in 2012 24 deelnemers bereikt over 6 dagdelen

Langlopende opleidingen

Postgraduaat Bosbeheer

Met ingang van oktober 2011 organiseerde PHL dpt Bio voor de tweede maal het Postgraduaat Bosbeheer bij Centrum Duurzaam Groen te Genk. Deze opleiding liep tot en met juni 2012.

Er namen 13 personen deel aan deze opleiding.

In 2012 namen gedurende 26 dagdelen 13 personen deel aan de opleiding Postgraduaat Bosbeheer
--

Treeworker

Met ingang van oktober 2010 startte bij Centrum Duurzaam Groen de langlopende opleiding "Treeworker".

Dit is een gespecialiseerde opleiding georganiseerd door Inverde. De opleiding liep tot en met het voorjaar 2012.

In 2012 namen gedurende 10 dagdelen 15 personen deel aan deze opleiding
---

Studiedagen en colloquia

In 2012 vonden bij Centrum Duurzaam Groen een aantal studiedagen, colloquia of infosessies plaats omtrent uiteenlopende onderwerpen.

Centrum Duurzaam Groen werkte met haar partners samen bij de organisatie ervan.

Studiedag "Bermbeheer"

Op 3 februari 2012 organiseerden Centrum Duurzaam Groen en de provincie Limburg een studiedag over het gemeentelijk bermbeheer.

Hierbij werd zowel aandacht geschonken aan de principes van ecologisch bermbeheer, de verwerking van bermmaaisel en toekomstige mogelijkheden.

Deze studiedag in het kader van het Platform Openbaar Groen, werd bijgewoond door 40 deelnemers, hoofdzakelijk gemeentelijke medewerkers.

De studiedag over bermbeheer omvatte 2 dagdelen en werd bijgewoond door 40 deelnemers
---

Studiedag “Alternatieve onkruidbestrijding”

Centrum Duurzaam Groen en provincie Limburg organiseerden op 27 maart 2012 een studiedag over alternatieve onkruidbestrijding in openbaar groen.

De studiedag kende een groot succes, meer dan 40 gemeentelijke medewerkers namen deel.

De studiedag over alternatieve onkruidbestrijding werd gedurende 1 dagdeel bijgewoond door 42 deelnemers
--

Infosessie “Veilig werken aan leidingen”

Op 18 april 2012 organiseerde Centrum Duurzaam Groen in samenwerking met Fluxys een infosessie over het veilig werken in de omgeving van hoogspanningsleidingen.

Diverse actoren actief in het buitengebied of in openbaar groen, namen deel.

Deze infosessie omvatte 1 dagdeel en werd bijgewoond door 18 deelnemers
---

Workshop GIS

Centrum Duurzaam Groen organiseerde op 7 juni 2012 in samenwerking met Couderé een workshop voor de gemeentebesturen over de toepassingsmogelijkheden van GIS bij groenbeheer, wegenis aanleg, ...

De workshop GIS omvatte 1 dagdeel en werd bijgewoond door 8 deelnemers
--

Studiedag “Invasieve soorten”

Op 23 oktober 2012 organiseerden Centrum Duurzaam Groen en provincie Limburg een studienamiddag over invasieve soorten en de mogelijkheden tot bestrijding.

De studienamiddag werd gedurende 1 dagdeel bijgewoond door 18 deelnemers
--

Europarc Conferentie

Eind oktober 2012 organiseerde het Regionaal Landschap Kempen en Maasland de internationale conferentie “Europarc” in Limburg.

In dit kader vonden op 24 oktober bij Centrum Duurzaam Groen een aantal workshops plaats.

Meer dan 50 personen uit binnen- en buitenland namen hieraan deel.

De workshops werden bijgewoond door 50 deelnemers gedurende 2 dagdelen
--

Totaaloverzicht vorming

In de volgende tabel wordt een totaaloverzicht gegeven van al de georganiseerde vorming tijdens de jaren 2010 tot 2012.

Type vorming	Aantal dagdelen			Aantal deelnemers		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Technische opleidingen CDG	15	6	16	89	44	66
Opleidingen op maat CDG	11	17	9	66	86	47
Opleidingen erkenningsregeling	/	2	16	/	12	70
Module groenmedewerker	/	/	10	/	/	40
Opleidingen voor Bosgroepen	/	/	2	/	/	13
Diverse opleidingen (GIS)	/	/	4	/	/	7
Open opleidingen Inverde	19	22	28	58	66	81
Opleidingen op vraag i.s.m. Inverde	34	50	15	84	131	38
Opleidingen i.s.m. VVOG	2	12	6	10	41	24
Langlopende opleidingen	41	54	36	31	37	28
Studiedagen en symposia	9	9	8	175	162	176
Totaal	131	172	150	513	579	590

In 2012 namen in totaliteit 590 personen deel aan de door Centrum Duurzaam Groen en/of zijn partners georganiseerde vormingsinitiatieven en dit gedurende 150 dagdelen

Platform Openbaar Groen

In samenwerking tussen de provincie Limburg en Centrum Duurzaam Groen werd het Platform Openbaar Groen opgericht.

Dit platform biedt de gemeentelijke verantwoordelijken de mogelijkheid om kennis en ervaringen omtrent openbaar groen met collega's uit te wisselen.

Tevens worden de noden en behoeften omtrent het werkterrein bepaald en worden hiervoor oplossingen aangeboden.

In de loop van 2012 organiseerde het platform volgende activiteiten :

- Studiedag over gemeentelijke bermbeheer op 3 februari 2012
- Studiedag over alternatieve onkruidbestrijding op 27 maart 2012
- Studienamiddag over invasieve soorten op 23 oktober 2012.

Het platform richt zich in eerste instantie tot de gemeentelijke groenambtenaar. Gezien bij de uitvoering van het groenbeheer zowel de milieuambtenaar als de verantwoordelijke van de technische dienst betrokken zijn, worden zij mede uitgenodigd deel te nemen aan de activiteiten van het platform.

Aan de drie activiteiten van het platform namen in 2012 in totaal 100 gemeentelijke medewerkers deel
--

Vertegenwoordiging

Overleg en advisering

In de loop van 2012 was Centrum Duurzaam Groen aanwezig in diverse werkgroepen en overlegfora en werkte hierin actief mee.

In dit kader vermelden we o.m. :

- Klankbordgroep Limburg Klimaatneutraal
- Do tanks Limburg Klimaatneutraal
  - Do tank natuur
  - Do tank industrieterreinen
  - Do tank biomassa
- Klankbordgroep biomassa Limburg
- Stuurgroep PWO project "Co-vergisting van maaisel"
- Klankbordgroep Graskracht
- Begeleidingscommissie Limburg Eco – Logisch.

Beurzen en info momenten

Met haar mobiele infostand nam Centrum Duurzaam Groen deel aan enkele beurzen en organisaties voor professionelen en/of het bredere publiek, o.m. :

- Likona actiedag
- Tuinbeurs te Hasselt (i.s.m. provincie Limburg)
- Plantendag te Bokrijk
- Land- en tuinbouwdag in Alden Biesen.

Projecten en onderzoek

Samen met zijn partners en stakeholders werkt Centrum Duurzaam Groen aan het opzetten van projecten en praktijkgericht onderzoek, die bijdragen aan de ontwikkeling en de innovatie in de sectoren natuur, landschap en openbaar groen.

Centrum Duurzaam Groen staat onder meer in voor het samenbrengen van de opgedane kennis en expertise en stelt deze via vorming en andere initiatieven ten dienste van alle organisaties en betrokkenen in de sector.

Vergisting van maaisel

Eind 2009 startte de Provinciale Hogeschool Limburg dpt Bio (PHL dpt Bio) een onderzoeksproject omtrent de concrete mogelijkheden voor de vergisting van maaisel afkomstig van Limburgse natuurgebieden en bermen, samen met dierlijke mest. Dit onderzoeksproject maakt deel uit van een breder initiatief op Vlaams niveau, het EFRO project "Graskracht".

Graskracht onderzoekt de mogelijkheden voor de vergisting van natuur- en bermmaaisel en het toekomstig potentieel aan hernieuwbare energie in Vlaanderen, en draagt also bij aan het reduceren van de CO2 reductie.

Een aantal onderdelen worden in de praktijk uitgetest zoals het inkuilen van maaisel en de co vergisting van het maaisel.

De PHL dpt Bio werkt hoofdzakelijk aan de inventarisatie van het maaisel, meer specifiek:

- Kwantitatieve bepaling van de hoeveelheid maaisel dat jaarlijks vrijkomt
- Typologie van het maaisel op vlak van biogas potentieel.

Op 25 september 2012 vond in Leuven de afsluitende studiedag plaats.

Het eindrapport zal begin 2013 ter beschikking zijn.

Centrum Duurzaam Groen werkte mee aan de inventarisatie van het bermmaaisel en is vertegenwoordigd in de stuurgroep van het PHL project en de klankbordgroep van Graskracht

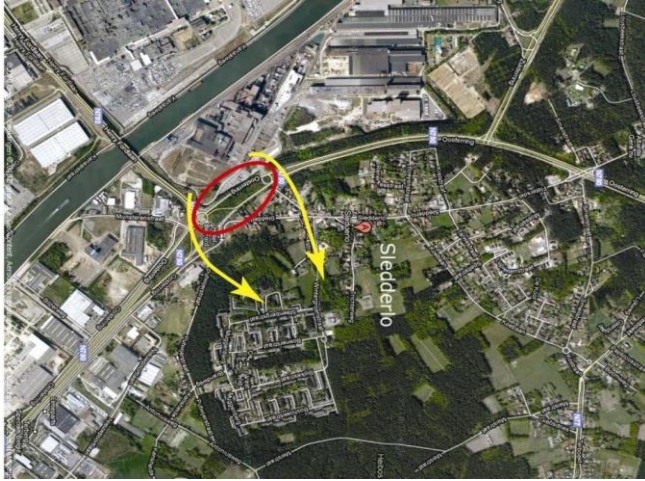
Functioneel luchtgroen – Oosterring Genk

De stad Genk heeft een masterplan opgesteld voor de toekomstige duurzame ontwikkeling van de wijk Sledderlo. Een van de elementen van dit plan is de verbetering van de luchtkwaliteit door vermindering van de hoeveelheid fijn stof en de beperking van de geluidsoverlast.

Door de aanpassing van de Oosterring ontstaat er een vrijgekomen bufferruimte die de stad Genk zodanig wil inrichten dat een positief effect gerealiseerd wordt op vlak van luchtkwaliteit en geluidsoverlast.

Centrum Duurzaam Groen werkt samen met zijn partners een ontwerp uit voor de landschappelijke inrichting van deze bufferzone met functioneel luchtgroen.

Bij de opmaak van het ontwerpadvies zal er rekening gehouden worden met de landschappelijke inplanting in de omgeving, maximaal mogelijk behoud van de bestaande beplanting, maximale inzet van streekeigen groen en de uitbreidbaarheid van de maatregel.

Het project is als case opgenomen in het lopend INTERREG project “Toepassen Functioneel Groen”, een samenwerking tussen diverse Vlaamse en Nederlandse partners. In dit kader vindt een toetsing plaats van de voorgestelde maatregelen. Tevens wordt het project opgenomen in het “Profielenboek”, het eindresultaat van het INTERREG project.

Voor de realisatie van dit project werkt Centrum Duurzaam Groen samen met BELW Advies uit Wageningen en de Provinciale Hogeschool Limburg dpt Bio.

De provincie Limburg ondersteunt het project financieel.

In het voorjaar 2012 werd het eindrapport en-advies voor de landschappelijke inrichting van de bufferzone met functioneel groen afgeleverd. De stad Genk staat in voor de verdere realisatie

Duurzame bedrijventerreinen, natuur- en klimaatvriendelijk

In het najaar van 2011 startte De Winning – vzw groenwerk samen met Centrum Duurzaam Groen en hun partners Natuurpunt, PHL dpt Bio en vzw VOSEC een project op voor de duurzame en natuurvriendelijke inrichting van de omgeving van de bedrijfsgebouwen te Genk.

Het aanleggen van duurzame en klimaatvriendelijke natuurtuinen rond de bedrijfsgebouwen bevordert de instandhouding van de streekgebonden waardevolle flora en fauna en vergroot hun leefgebied. Bovendien kunnen de bedrijventerreinen dienst doen als verbinding tussen de omliggende biotopen en natuurgebieden.

De keuze voor het juiste groen bevordert de CO2 captatie en draagt bij tot het realiseren van de CO2 neutraliteit.

Het gebruik van aangepaste en natuurlijke materialen verhoogt het duurzaam karakter van het geheel.

Het project omvat volgende onderdelen :

- Inventarisatie van de omgeving van de bedrijfsgebouwen van Centrum Duurzaam Groen te Genk en de omliggende terreinen door studenten van de PHL
- Aanleggen van een duurzame natuur- en klimaatvriendelijke tuin rond de bedrijfsgebouwen te Genk. Deze demotuin dient als voorbeeldtuin voor de andere bedrijven
- Opmaak van een handleiding voor de inrichting van een duurzame en natuurvriendelijke omgeving van de bedrijventerreinen en bedrijfsgebouwen. Belangrijk hierbij is dat de individuele bedrijfsperven niet individueel maar als een geheel bekeken worden
- Opmaak van een brochure over het project en de resultaten

- Organiseren van een info- en demomoment voor geïnteresseerde bedrijfseigenaars en terreinbeheerders.

Rekening houdend met de resultaten van het project en de opgedane ervaringen willen de partners in de toekomst samen werken aan de promotie en realisatie van een duurzame en natuurvriendelijke bedrijfsomgeving.

Het project wordt door de provincie Limburg financieel ondersteund via het programma “Kleine duurzame projecten”.

Centrum Duurzaam Groen werkt mee aan de realisatie van het project en zal o.m. instaan voor de communicatie en kennisoverdracht

De watergracht, minder wateroverlast en meer natuur

Samen met zijn partners Natuurpunt Zelem, ANB, stad Halen en de PHL dpt Bio wil Centrum Duurzaam Groen kleine watergrachten in de kijker zetten. Daarom dienden zij in het voorjaar 2011 samen een projectvoorstel in bij de provincie Limburg dat als voorbeeld moet dienen voor de gemeenten en de wateringen.

In dit project wordt tussen de dorpskern van Zelem en de noordgrens van de stad Halen een inventaris gemaakt van de knelpunten in alle grachten en kleine waterlopen omtrent de wijze van beheer, vismigratie, fauna en flora, watergebonden exoten, wateroverlast, verstoppingen, ingestorte duikers,... Zeer veel grachten hebben immers een achterstallig onderhoud, werden in het verleden niet onderhouden of werden in het verleden zelfs gedempt.

Samen met de partners in het project gebeurt er een monitoring in en langs de grachten en kleine waterlopen in het gebied. Hiermee wordt aangetoond dat een goed doordacht beheer van grachten wel degelijk een meerwaarde oplevert voor de biodiversiteit.

Aansluitend wordt er een beheerplan voor de grachten en waterlopen opgesteld.

Dit beheerplan is de basis voor het uitvoeren van een duurzaam grachtenbeheer op het terrein met als doel het vermijden van wateroverlast en het verhogen van de biodiversiteit in de omgeving.

Een belangrijk deel van de beheerwerken wordt tijdens het project reeds uitgevoerd.

Er wordt tevens een infobrochure ontwikkeld over de inhoud van het project, de opgedane ervaringen en de mogelijkheden voor een goed beheer van grachten en kleine waterlopen. Deze brochure heeft tot doel andere actoren te overtuigen grachten op een ecologische manier te beheren.

Na afloop van de terreinwerken zal er een natuurwandeling georganiseerd worden waarbij een ervaren gids uitleg geeft over het belang van grachten, hun functie en de meerwaarde van een goed doordacht ecologisch beheer van deze waardevolle watersystemen.

Het project wordt in het kader van de biodiversiteit financieel ondersteund door de provincie Limburg.

Centrum Duurzaam Groen is promotor van dit project en werkt actief mee aan de uitvoering van de verschillende onderdelen. In 2012 werd o.m. de inventarisatie en de knelpuntenanalyse uitgevoerd

PaardenKracht in het BosLandschap, geschiedenis met toekomst

In het voorjaar 2011 startte De Winning – vzw Groenwerk samen met een aantal partners, waaronder Centrum Duurzaam Groen, een innoverend project met als doel het introduceren van het Belgisch trekpaard in het beheer van bos- en natuurwerkzaamheden, toeristische activiteiten en therapeutische sessies.

Het project omvat :

- Inzet van trekpaarden bij het ecologisch beheer van bossen. Trekpaarden worden hier ingezet op plaatsen die met machines moeilijk toegankelijk of kwetsbaar zijn
- Inzet van trekpaarden bij het beheer van graslanden. Op deze wijze kunnen schrale, natte en kwetsbare graslanden beheerd worden zonder al te veel schade aan te richten
- Inzet van trekpaarden bij toeristische activiteiten. Door de organisatie van huifkartochten maken de deelnemers kennis met de natuur en het cultuurhistorisch patrimonium
- Behoud van een eeuwenoud ambacht. Met dit project wordt een oude traditie in eer gehouden en gepromoot, bv. het boomslepen met trekpaarden
- Behoud van oude rassen. In het project wordt gewerkt met het Ardens en het Brabants trekpaard. Dankzij de geleverde inspanningen en promotie wordt het voortbestaan van het trekpaard gegarandeerd
- Inzet als hippotherapie. Hierbij wordt doelgericht gebruik gemaakt van trekpaarden om bij jongeren en volwassenen uit kansengroepen een verbetering op fysiek, motorisch en mentaal vlak te bekomen. Werken met trekpaarden is een therapeutische methode om positieve gedrag en attitude veranderingen te bekomen

- Expertise en onderzoek. Nieuwe innoverende technieken bij het beheer van bos, natuur en landschap worden onderzocht met aandacht voor de ergonomie, bv. de bestrijding van Amerikaanse vogelkers
- Verspreiding van de resultaten. De opgedane kennis en ervaringen in het project worden via vorming, workshops, info- en demossessies en praktijkbezoeken doorgegeven aan alle actoren in de sector.

Volgende partners werken met De Winning – vzw Groenwerk mee in het project : Centrum Duurzaam Groen, ANB, Regionaal Landschap Lage Kempen, Forest Stewardship Council en Steunpunt Levend Erfgoed.

Het project wordt in het kader van het PDPO programma voor plattelandontwikkeling financieel ondersteund door de provincie Limburg, Vlaanderen en Europa.

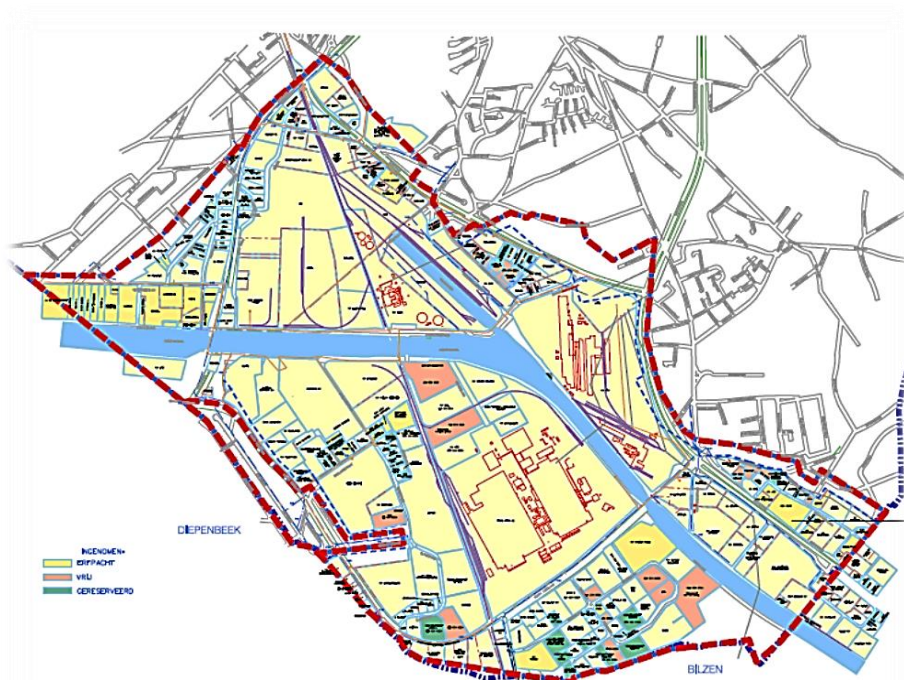
Als co promotor van het project staat Centrum Duurzaam Groen o.m. in voor de organisatie van de kennisoverdracht via vorming- en studiedagen, workshops, ...

Landschapsplan Genk Zuid

Samen met haar partners werkt Centrum Duurzaam Groen aan de opmaak van een landschapsplan voor het industrieterrein Genk Zuid. De opmaak van dit plan, in opdracht van de stad Genk, kadert binnen de globale Cleantech visie voor het industrieterrein. Dit terrein omvat ongeveer 900 ha en 300 bedrijven.

Het landschapsplan heeft tot doel om op termijn een transitie te realiseren naar duurzaam landschappelijk groen, zowel op het openbaar domein als op de individuele bedrijfsterreinen. Onder duurzaam groen verstaan we onder meer de inpassing in en de aanpassing aan de oorspronkelijke natuurlijke omgeving, het verhogen van de biodiversiteit en de natuurwaarde, afvalbeperking door de keuze voor de juiste beplanting en aangepast beheer, de keuze voor ecologisch onderhoud.

Duurzaam ecologisch groenbeheer resulteert op termijn in minder onderhoud en minder kosten.

De uit te voeren opdracht omvat volgende onderdelen :

- De studie van de voorgeschiedenis van het terrein en de relatie met de omgeving
- Een enquête bij de bedrijven op het industrieterrein over het huidige groenbeheer, de kosten en de bereidheid tot toekomstige aanpassingen
- De inventarisatie van het openbaar domein en de individuele bedrijfsterreinen
- De opmaak van de visie en de doelstellingen voor het toekomstig duurzaam groenbeheer
- Een voorstel tot omvorming op langere termijn
- Een kosten/baten analyse voor deze omvorming en het toekomstig aangepast beheer.

De opdracht wordt uitgevoerd in nauw overleg met de stad Genk en de bedrijven, die via enkele infosessies geïnformeerd worden over de doelstellingen, de resultaten en de concrete voorstellen.

Voor de opmaak van het landschapsplan werkt Centrum Duurzaam Groen samen met haar partners, meer bepaald de Provinciale Hogeschool Limburg departement Bio, De Winning – vzw Groenwerk en de Strategische Projectenorganisatie Kempen.

Tevens zullen studenten van de afdeling Groenmanagement van de Provinciale Hogeschool Limburg meewerken aan de uitvoering van de opdracht.

De opdracht werd eind november 2012 aangevat. Het einde is voorzien tegen begin 2015.

Centrum Duurzaam Groen staat als opdrachthouder o.m. in voor de algemene coördinatie en opvolging van het project

Bijzonder Bijlangrijk

Bijen en bestuivers in het algemeen zijn levensnoodzakelijk voor mens en natuur. Ze zijn een essentieel onderdeel in de voortplanting van planten en de instandhouding van de biodiversiteit en zijn tevens van onschatbare economische waarde in de fruitteelt.

De laatste jaren staan de bestuivers echter sterk onder druk. Intensivering van de landbouw, gebruik pesticiden, vergrijzing van de imkerij, colony collapse disorder,...de lijst is lang.

Een daling van het aantal bestuivers betekent per definitie een achteruitgang van de biodiversiteit.

Om hier een antwoord op te bieden heeft Centrum Duurzaam Groen samen met een aantal partners een project uitgewerkt om bestuivers, honingbijen en imkers te ondersteunen. Het project wil de achteruitgang van de bestuivers in de brede publieke belangstelling brengen en oplossingen aanreiken om de neerwaartse trend om te buigen.

Een eerste onderdeel van het project omvat de promotie van de bij. Hier wordt het belang van de bestuivers (bijen) onder de aandacht gebracht. Enerzijds door het imago van de imker af te stoffen, maar ook door de bestuivers dichterbij de bevolking te brengen.

Dit gebeurt door het promoten van bijenkasten in openbare ruimten, bij bedrijven en particulieren en via de opname van “bijenproducten” in het toeristisch aanbod. Meer in het algemeen wordt hier aandacht besteed aan het feit dat de imkerij een eeuwenoude ambacht is die niet verloren mag gaan.

De doelgroep is in brede zin iedereen - burger, bedrijfsleider, lokale overheden, ... - en in beperkte zin vooral (nieuwe) imkers. Specifiek zal bijzondere aandacht besteed worden om bepaalde doelgroepen, bv. allochtonen, beter te bereiken.

Een tweede onderdeel omvat het imkercollectief. Hier wordt de nadruk gelegd op de praktische ondersteuning van (nieuwe) imkers door de organisatie van vorming, maar ook door het samenbrengen van imkers en (fruit)telers via een digitaal bestuivingplatform en het organiseren

van een collectief oogst en verkoop systeem. Dit promoot het produceren en vermarkten van streekeigen en korte keten producten.

In dit project werkt Centrum Duurzaam Groen, promotor, samen met volgende partners : Insectencentrum Lieteberg, De Winning – vzw Groenwerk, Limburgse Imkersbond vzw, Proefcentrum Fruitteelt, Belgische Fruitveiling.

Na afloop van de projectperiode wordt het verdere verloop van het project ingebed in de reguliere werking van het Insectencentrum Lieteberg.

Het project start in het voorjaar 2013 en loopt tot eind juni 2015.

Het totale budget tijdens de projectfase bedraagt 208.871 euro. Hiervan wordt 65 % gesubsidieerd in het kader van het Europees fonds voor plattelandsontwikkeling (PDPO). De eigen inbreng van de diverse partners bedraagt 35 % van het projectbudget.

Centrum Duurzaam Groen is promotor van het project en staat in voor de algemene coördinatie en opvolging. Hiervoor voorziet het centrum in de inzet van een halftijds projectmedewerker
---

Bacterievuur

Bacterievuur of perenvuur is een plantenziekte die vooral bij fruittelers erg gevreesd wordt. Zonder beheersing heeft de ziekte nefaste gevolgen voor de fruitsector maar ook voor de boomkwekerijen, de sierteeltbedrijven en de groensector in het algemeen.

Bacterievuur komt immers niet alleen in fruitplantages maar ook in ons landschap, openbaar groen en onze tuinen voor. Heel wat alledaagse planten zijn er gevoelig voor. Zonder algemene bestrijding wordt het inperken van de ziekte erg moeilijk.

Vandaar dat de provincie Limburg in samenwerking met diverse partners een voorlichtingscampagne opzet naar gemeenten, platteland actoren en het brede publiek. Een gezamenlijke en proactieve aanpak is de beste garantie om bacterievuur in de provincie terug te dringen en onder controle te houden.

De campagne werd in oktober 2010 opgestart.

Centrum Duurzaam Groen werkt actief mee aan dit initiatief en staat onder meer in voor het verstrekken van informatie aan de gemeentelijke medewerkers en deze van de sociale economie bedrijven. Centrum Duurzaam Groen is tevens een contactpersoon waar eenieder voor informatie terecht kan.
--

Amber tuinencampagne

Centrum Duurzaam Groen en Limburg.net werken al geruime tijd samen in een campagne rond het thema 'duurzaam en afvalarm tuinieren'.

Doel van deze samenwerking is het promoten en stimuleren van duurzame, afvalarme en natuurvriendelijke tuinen bij de Limburgse burger.

"AMBER" is de verzamelnaam voor al de initiatieven die hiervoor uitgewerkt worden.

Belangrijke onderdelen in deze campagne zijn :

- Realiseren en beheren van een voorbeeldtuin
- Uitbouw van een kenniscentrum omtrent afvalarme en natuurvriendelijke tuinen.

Toontuin

In Kiewit (Hasselt) realiseerden Centrum Duurzaam Groen en Limburg.net samen met hun partners de Amber demo-tuin, een voorbeeldtuin waarin iedereen kan ontdekken op welke manier hij zelf een duurzame tuin kan aanleggen en beheren.

Op regelmatige basis worden er rondleidingen en opleidingen gegeven.

Amber kenniscentrum

Belangrijk onderdeel in Amber is de uitbouw van een kenniscentrum over afvalarme, duurzame en natuurvriendelijke tuinen.

Dit omvat o.m. :

- Het opzetten van een ledenwerking met natuurvriendelijke ondernemers inclusief het ontwikkelen van een Amber label
- Opzetten van kennisuitwisseling en -overdracht omtrent duurzame buiteninrichting
- Ontwikkelen van project- en communicatiemiddelen
- Uitbouw en beheren van een website omtrent het kenniscentrum.

Samenwerking

Limburg.net staat in voor de financiering van het project.

De overeenkomst met Limburg.net werd met ingang van juli 2012 voor de termijn van twee jaar verlengd.

In juni 2012 werd de voorbeeldtuin te Kiewit in gebruik genomen. Tevens werd er gestart met de uitbouw van het kenniscentrum en de ledenwerking

Financiële kerncijfers

Het derde boekjaar van Centrum Duurzaam Groen loopt van 01/01/2012 tot en met 31/12/2012.

In het volgend overzicht vindt u de belangrijkste kerncijfers van de balans en resultatenrekening van de boekjaren 2011 en 2012.

Balans

Post	Bedrag in euro	
	2011	2012
Totaal activa/passiva	122.830,62	134.441,58
Vorderingen op ten hoogste 1 jaar	37.116,19	45.318,82
Geldbeleggingen	79.874,56	83.178,53
Liquide middelen	5.827,87	5.932,23
Overgedragen winst	2.868,06	7.088,57
Voorzieningen voor risico's en kosten	78.000,00	69.000,00
Schulden op ten hoogste 1 jaar	28.042,56	39.998,01

Resultatenrekening

Post	Bedrag in euro	
	2011	2012
Omzet	18.644,90	38.517,23
Lidgeden, subsidies	87.059,59	65.689,49
Andere bedrijfsopbrengsten	36.954,59	40.905,81
Bedrijfsopbrengsten totaal	142.658,82	145.905,81
Diensten en diverse goederen	47.677,11	63.172,80
Bezoldigingen en sociale lasten	75.206,88	87.465,39
Voorzieningen voor risico's en kosten	20.000,00	-9000,00
Bedrijfskosten totaal	142.883,99	141.638,19
Over te dragen winst	484,84	4.220,51

Toelichting

Het derde boekjaar van Centrum Duurzaam Groen wordt afgesloten met een positief resultaat van 4.220,51 euro.

Hierbij dient rekening gehouden met het feit dat er voor het bedrag van 9.000 euro uit de voorzieningen terug genomen werd, meer bepaald :

- Terugname voorziening project "Vergisting van maaisel" : -9.000,00 euro.

Er werden geen nieuwe voorzieningen aangelegd.

De belangrijkste kostenposten zijn de kosten voor personeel en diensten en diverse goederen. Er werden geen afschrijvingskosten geboekt.

De omzet ten bedrage van 38.517,23 euro bestaat uit :

- Organisatie vorming 18.947,23euro
- Landschapsplan Genk Zuid 8.025,00 euro
- Diverse projecten 10.650,00 euro
- Verhuur faciliteiten 895,00 euro.

De andere opbrengsten bestaan uit :

- Werkingssubsidie provincie Limburg : 60.000 euro

- Subsidie innovatieproject “Blauwe waterkrachten” : 5.689,49 euro
- Andere bedrijfsopbrengsten : bijdrage limburg.net : 40.905,81 euro.

Het eigen vermogen van Centrum Duurzaam Groen bestaat op 31/12/2012 uit de overgedragen winst ten bedrage van 7.088,57 euro.

Het totaal aan beschikbare financiële middelen bedraagt op het einde van het boekjaar 89.110,76 euro, waarvan het grootste gedeelte op een bedrijfsspaarrekening.
Het saldo van de vorderingen en de schulden op korte termijn bedraagt 5.320,81 euro.

Eind 2012 beschikt Centrum Duurzaam Groen niet over vaste activa.

Conclusie

Zowel de financiële werking over het derde boekjaar als de financiële toestand op het eind van dit boekjaar zijn positief.
Centrum Duurzaam Groen sluit het boekjaar af met een kleine winst en beschikt over de nodige middelen om onvoorziene uitgaven in de toekomst op te vangen.

Verslag goedgekeurd door de Algemene Vergadering op 20 juni 2013.